Mèdia

EL DIAL

El Govern regularà i finançarà les ràdios del tercer sector

La Generalitat exigirà a les operadores el 5% del seu espai radioelèctric si l'Estat no el cedeix

ÀLEX GUTIÉRREZ
BARCELONA

L'any 2009 hi havia a Catalunya 81 emissores no comercials: ràdios de barri, culturals, religioses o anomenades llibertàries, que emeten sense llicència però amb una certa tolerància per part de l'administració. El desembre del 2015 el nombre de ràdios que encaixen en aquesta categoria ha baixat fins a les 58. En paral·lel, les emissores que fan una competència deslleial a les ràdios comercials han crescut de les 22 a 30. Per tal de revertir aquesta tendència, i també per dotar de seguretat jurídica les emissores de caire social, el Govern prepara un decret per legalitzar les ràdios de l'anomenat tercer sector.

De moment, l'administració catalana ha obert un període de consulta i s'està reunint amb els representants del sector. Abans-d'ahir, per exemple, el director general de Mitjans Audiovisuals, Jordi Del Río, va debatre l'assumpte amb la Taula del Tercer Sector. "Hem de fer autocrítica i admetre que aquest decret ha passat massa temps al congelador, des que el va posar en marxa Joan Manuel Tresserras quan era conseller i es va aturar posteriorment", explica a l'ARA Del Río. "No és tant una autocrítica als anteriors governs, com la constatació que es van prioritzar altres assumptes. En tot cas, ara som en uns temps en què hi ha més demanda de participació ciutadana i sembla raonable normalitzar aquests mitjans, que no tenen ànim de lucre".

Les emissores del tercer sector inclouen ràdios sense ànim de lucre culturals, de barri, penitenciàries, llibertàries o escolars. PERE TORDERA

L'existència o no de benefici serà, de fet, el gran tall que separarà els mitjans que podran optar a freqüència i els que no, quan el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) convoqui el concurs. Les llicències que es donin, en un nombre encara per determinar, hauran de renunciar explícitament a la publicitat i els patrocinis. Sí que podran finançar-se amb les aportacions dels seus socis o bé a través d'ajuts públics. De fet, el Govern preveu incorporar una partida –pendent també de quantificació– per mantenir aquest ecosistema viu.

Proliferació
Augmenten les ràdios llatines que competeixen deslleialment

L'objectiu del concurs, tanmateix, no és validar necessàriament les emissores que ja estan emetent: serà una convocatòria oberta a totes les entitats que compleixin el requisit. En paral·lel, s'endurirà el control a emissores que, sota una forma jurídica d'associació cultural, funcionen en realitat com a ràdios comercials. En aquest sentit, al Govern li preocupa la proliferació d'emissores de caire llatí –han passat de 8 a 19 en set anys– que competeixen publicitàriament amb la resta de marques musicals, tot i no tenir títol habilitat, gràcies al subterfugi de declarar-se com a ràdios del tercer sector. També quedarien excloses del concurs les ràdios que es financen amb el tarot i aquelles emissores que, amb el pretext religiós, emeten programes presumptament evangelitzadors que no són sinó màquines de recaptar aportacions dels oients.

Pols amb l'Estat

La gran incògnita d'aquest procés és quantes llicències –que seran d'abast local– es posaran en joc. La Generalitat no té llibertat per planificar el seu espai radioelèctric, perquè la retallada de l'Estatut va fer que aquestes competències es quedessin en exclusiva per a l'Estat. Membres del Govern es van reunir amb els responsables espanyols de l'àrea de comunicació, abans de l'estiu, per plantejar aquest assumpte: la receptivitat va ser escassa. Ara hi ha un nou equip, amb qui la Generalitat ja ha demanat cita.

En tot cas, des de Catalunya es compta amb un pla B. La llei catalana de comunicació audiovisual determina que les operadores de telefonia han de reservar un 5% de l'espai radioelèctric que fan servir. Fins ara, això no s'ha fet executar. "S'ha de ser valent per aplicar-ho, però estem disposats a fer-ho si no ens en sortim amb l'Estat", assegura Del Río.

Evolució de les ràdios del tercer sector

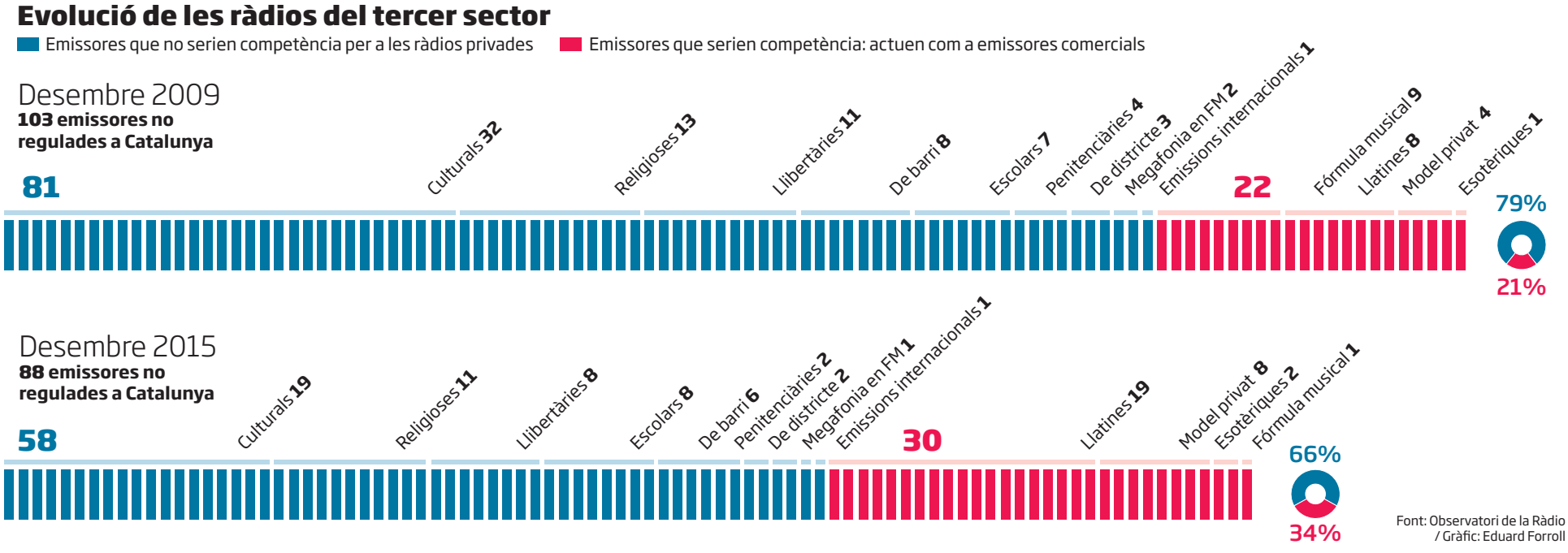

Font: Observatori de la Ràdio / Gràfic: Eduard Forroll